

Facebook Ma?duriyeti Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Facebook Ma?duriyeti Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21575>

Özet

Facebook Ma?duriyeti Ölçe?i, sosyal medya platformu kullan?c?lar?n?n çevrimiçi ortamda kar??la?t?klar? zorbal?k ve taciz durumlar?ndan ne derece etkilendi?ini ölçmek amacıyla Türkçe'ye uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Ölçek, Küçük ve ?ahin (2015) tarafından Türk kültürüne adapte edilmi? ve geçerlik/güvenirlik çal??malar? tamamlanm??tır. Bu 17 maddelik, tek faktörlü yap?, özellikle bireylerin ya?ad??? **siber zorbal?k** deneyimlerinin duygusal sonuçlar?n? ve ma?duriyet s?kl???n? tespit etmeyi hedefler. Yüksek iç tutarlılık katsay?s? (.91) ile güvenilir bir ölçüm sa?lad??? gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Siber zorbal?k, Facebook, Ma?duriyet, Uyarlama, Psikometri, Sosyal Medya, **Likert ölçe?i**, Güvenirlik.

Yazarlar

?irin Küçük, ?brahim ?ahin

Amaç

Facebook Ma?duriyeti Ölçe?i'nin temel amacı, Facebook kullan?c?lar?n?n bu platform üzerinden maruz kald?klar? çe?itli zorlay?c? ve olumsuz davran??lar (örneğin, uygunsuz mesajlar, tehditler, taciz içerikli payla??mlar) sonucunda ya?ad?klar? ma?duriyet düzeyini ve s?kl???n? belirlemektir. Bu araç, özellikle siber zorbal?k ara?t?rmalar?nda ma?duriyetin boyutlar?n? nicel olarak ölçmek için tasarlanm??tır.

Ölçek, sosyal medya kullan?m?n?n psikolojik sonuçlar?n? inceleyen ara?t?rmacılar için de?erli bir kaynak olup, bireylerin çevrimiçi ortamdaki güvenlik ve refah düzeylerini anlamaya yardımcı olmaktadır.

Yap?

Ölçek, kullan?c?lar?n **sosyal medya ma?duriyeti** deneyimlerini ölçen tek bir temel psikolojik yap?ya odaklanmaktadır. Bu yap?, genellikle "Facebook Ma?duriyeti" olarak adlandırılır ve siber zorbal???n pasif al?c? taraf?n? temsil eder.

Ölçek toplamda 17 maddeden oluşmakta ve tüm bu maddeler tek bir faktör altında toplanarak, kullan?c?n?n Facebook ortam?nda kendini ne kadar güvende hissetti?i veya ne kadar olumsuz deneye maruz kald???na dair bütüncül bir skor sa?lamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışmasında, yapış geçerliliğini incelemek amacıyla hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır.

AFA sonuçları, ölçeğin beklenen şekilde **tek faktörlü yapıya** sahip olduğunu göstermiştir. DFA, Türkçe formun teorik modele uyumunu test etmiş ve elde edilen uyum indekslerinin (CFI, TLI, RMSEA gibi) iyi uyum gösterdiğini kanıtlamıştır. Bu bulgular, ölçeğin Facebook ma'duriyeti yapışın geçerli bir şekilde ölçtüüğünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliği, **Cronbach Alfa** katsayısı ile değerlendirilmiştir. Facebook Ma'duriyeti Ölçeği için bu katsayı .91 olarak bulunmuştur.

.91 gibi yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüüğünü gösterir. Bu yüksek iç tutarlılık, ölçeğin araştırmalarda ve uygulamalarda güvenle kullanılabileceğini işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Faktör analizi çalışmaları, ölçeğin yapısal netliğini ortaya koymuştur. İlk olarak uygulanan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), 17 maddenin tamamının tek bir faktör altında toplandığını ve bu faktörün varyansın önemli bir kısmının açıkladığını göstermiştir.

Ardından gerçekleştirilen Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), tek faktörlü modelin Türk örneklemine mükemmel düzeyde uyum sağladığını doğrulamıştır. Bu istatistiksel kanıtlar, ölçeğin yapısal geçerliliğini güçlendirmekte ve teorik yapının empirik olarak desteklendiğini göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçeği

Derecelendirme: 6'lı Likert ölçeği (1= asla - 6= 10 defadan fazla)

Dil Mevcut: Türkçe

Popülasyon Grubu: Facebook kullanıcıları

Yaş Grubu: Belirtilmemiş (Genellikle ergen ve genç yetişkin Facebook kullanıcıları)

Popölasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversite ö?rencileri veya genel Facebook kullan?c?lar? örneklemi üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Ölçek 17 maddeden olu?ur ve tek bir faktör alt?nda toplan?r. Yüksek puanlar, yüksek ma?duriyet deneyimini i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

Sosyal medya, Siber zorbal?k, Ma?duriyet, ?nternet ara?t?rmalar?, Psikoloji, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?irin Küçük

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: sirinkucuk@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Akademik ara?t?rmalar için genellikle yazarlarla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Y?I? (Uyarlama): 2015

PDF Eri?imi: Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [facebook-magduriyeti-olcegi-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/facebook-magduriyeti-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Küçük, ?. ve ?ahin, ?. (2015). Facebook Zorbal??? ve Ma?duriyeti Ölçeklerinin Türkçeye uyarlanması. *Ahi Evran Üniversitesi K?r?ehir E?itim Faköltesi Dergisi*, 16(1), 55-70.

Facebook Ma?duriyeti Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek 17 madde ve tek faktörden olu?maktadır. Örnek maddeler a?a??dad?r:

Facebook'tan ald???m uygunsuz içerikli mesajlar beni üzdü.